

I

Nature maxime miranda in minimis.

(La Natura és sobretot admirable en les coses mínimes.)

Aforisme medieval

NINGÚ NO SE'N VA ADONAR. Potser empesa per l'impuls sobtat d'un cop de vent o potser per l'atracció que li va provocar la flaire que li arribava del bescoll d'un noi molt jove que no deixava de mirar el mòbil amb el neguit d'un primer amor, es va esmunyir a l'interior del vagó deixant anar un brogit sord, gairebé imperceptible. Amb una visió de camp superior a la dels viatgers, va anar avançant pel passadís central tibant el cos cap endavant per tal de poder percebre la claror somorta que es filtrava per davall de la porta d'entrada de la cabina del maquinista. Se li feia tard. Per la intensitat de la llum va calcular l'hora abans de determinar que tenia el temps just per desfer el camí de tornada fins a arribar a la colònia abans no es fes fosc. Abans però, atreta per aquell color groc ataronjat polaritzat per infinites partícules iridescents, va saber aprofitar la sortida d'una hostessa per esmunyir-se a l'interior de la cabina quan tot just la porta es tornava a tancar i el maquinista protestava en veu alta perquè ja té collons que l'aire condicionat s'hagi tornat a espatllar el dia que precisament el termòmetre marca més de quaranta graus. Amb una tècnica apresada que vorejava la ratlla de la perfecció, va situar-se em-

pegada darrere el seient i va esperar el moment adequat per actuar. Tenia pressa, molta pressa i el neguit l'obligava a estar alerta a qualsevol moviment que pogués fer-li saber que hi havia una escletxa per on poder fugir. L'aspror de la tela que recobria el seient del conductor li fregava el cos augmentant el neguit de sentir-se atrapada. No trobar una sortida a temps equivalia a una mort segura i, encara que no en pogués ser conscient, la sensació d'empresonament li provocava una mena d'irritabilitat a cada segon que passava. Es va gratar el cap amb força i va tornar a tibar la part central del cos preparant-se per si havia d'afrontar qualsevol imprevist. Per un moment la desesperació li va fer creure que potser aconseguiria traspasar el vidre frontal que l'allunyava dels seus però seguint el seu instint no es va moure d'on era. Potser la sensació de xafigor obligaria el maquinista a obrir alguna finestra i llavors sí, llavors ella ho aprofitaria per escapar. La posició del sol mig amagat entre els núvols de primavera li indicava que el temps anava escurçant les possibilitats d'èxit. Amb ulls primitius va anar resseguint a càmera lenta la cabina per acabar admetent que no hi havia escapatòria. Indefensa contemplava un paisatge desconegut on els troncs gruixuts dels arbres i les fulles estretes i allargades com agulles li eren estranys. On era? En quin racó de món havia anat a parar? Es va tornar a gratar el cap amb desfici i llavors, resseguint l'olor ensucrada que li arribava des de dalt, va començar a enfilarse per l'esquena del conductor. Sense pressa. A poc a poc. Gairebé arrossegant la meitat inferior de l'abdomen amb un moviment harmoniós semblant a una dansa de colors negres i grocs. Les pulsacions rítmiques que bombaven líquid calent de la sang del coll la van espantar i llavors, per defensar-se del que va suposar que era un atac, va mossegar prement amb força les mandíbules fins que, de cop i volta, una manotada la va deixar fora de combat. Mig estabornida i amb el cos desfet encara va tenir forces per xuclar el suc dolç que regalimava per les commissures dels llavis del maquinista que, amb la boca oberta de bat a bat

i amb la ranera de la mort, ronca i sorollosa, es preguntava què coi m'està passant.

A l'andana el xerricar ofegat dels frens no va poder evitar que el tren que en aquells moments entrava a l'estació esbocinés per la meitat el cos d'aquell home que, inexplicablement, jeia tot llarg enmig de la via. També semblava inexplicable que ningú no s'hagués adonat de la seva presència. Ni els treballadors de l'estació ni tampoc el maquinista del tren. Ningú.

Difficile est satiram non scribere.
 (És difícil de no escriure sàtires.)
 Juvenal 1, 30

—**N**INGÚ? —EN ROURE SE'N FEIA CREUS.— Com és possible que ningú no s'hagi adonat que hi havia un home estès a la via, per l'amor de Déu!

El cap de l'estació suava a raig mentre engolia saliva intentant justificar l'injustificable, perquè miri, agent, les vies es repassen automàticament i jo li juro pel més sagrat que no hi havia ningú en aquest collons de via.

Se'l va mirar sense afegir res a les seves paraules. L'home estava en xoc i era inútil seguir-hi insistint. Temps hi hauria per intentar esbrinar què coi havia passat i en aquells moments el que calia fer era començar aquella reunió d'urgència amb els cossos de seguretat i amb un dels responsables d'ADIF, un tal Albanell, que casualment viatjava en el tren.

—El que sabem fins ara està resumit en aquest primer informe que tot seguit passo a llegir-vos. —En Roure va treure una llibreta de la cartera.— A dos quarts d'una d'aquesta matinada rebem una trucada a comissaria del senyor Albanell aquí present que s'identifica com un dels responsables del departament de recursos humans d'ADIF, informant que el darrer

tren provinent de Barcelona ha entrat a l'estació de Lleida amb el maquinista inconscient a la cabina de comandament. Per tal com el maquinista ha trencat tots els protocols establerts, sospiten que ha patit una mena d'infart o alguna cosa semblant. Ens aclareix que, òbviament, aquest no és el motiu de la seva trucada sinó l'atropellament mortal d'un home que, segons manifesta i corrobora el cap de l'estació, es trobava ajagut enmig de la via quan el tren li ha passat per sobre. Així mateix ens comunica que també ha trucat a la guàrdia urbana i al seu superior directe de l'empresa pública. Una vegada els responsables policials hem comparegut a l'estació, s'ha procedit a iniciar les primeres actuacions. Al lloc del sinistre ja havia arribat una ambulància amb un equip mèdic que no ha pogut fer res per salvar la vida del conductor. Sortosament no hi ha cap ferit entre els viatgers i després de demanar-los que deixessin lliure l'andana i acompanyar-los a una sala d'espera, s'ha procedit a delimitar el perímetre, acordonant la zona per tal de facilitar la feina d'investigació així com l'entrada de l'agent judicial i del personal forense. Tot i que encara és molt aviat per establir judicis al voltant del que ha pogut passar, tant l'agent de la guàrdia urbana aquí present com jo mateix estem d'acord que és prioritari poder visualitzar l'enregistrament de les darreres hores de les càmeres de seguretat de tota l'estació perquè és evident que alguna ha fallat atès que ningú sembla que ha detectat la presència d'una persona a les vies. Pel que fa a les caixes negres de la cabina del comboi, aquest migdia es començaran a descarregar les dades que inclouen els paràmetres com la velocitat i el registre de frenada que també haurem d'analitzar amb els tècnics d'ADIF. Només ens queda afegir que demanem la màxima confidencialitat i discreció amb l'objectiu de no despertar titulars sensacionalistes que puguin distorsionar una investigació que preveiem llarga.

—I com de llarga...? —El cap d'en Serradell empenyent la porta de la sala va fer que tothom torcés el coll pregun-

tant-se què coi hi fa, aquest de la premsa, traient el nas en aquesta reunió?

Amb ganes d'escanyar-lo, el caporal Roure seguit de l'agent de la guàrdia urbana va sortir de la sala al mateix temps que assenyalava el rellotge penjat a la paret, recordant la roda de premsa convocada a la una en punt per llegir la nota consensuada amb la direcció d'ADIF i els dos cossos policials.

Al passadís, inusualment desert en aquella hora del dia en què habitualment els viatgers corrien amunt i avall, en Serradell esperava l'esbroncada implacable d'en Roure amb posat de fals penediment.

—Es pot saber què t'has cregut? —Es va posar un dit davant els llavis.— I ni se t'acudeixi replicar-me perquè et faig fora d'aquí a puntades de peu, em sents?

—Tens raó, tens tota la raó, Roure —prudència, Serradell, prudència—: Que tens més raó que un sant però és que he arribat abans d'hora a la roda de premsa —va dir, volent treure-li ferro—. Ho veus? Encara és fosca nit. I és clar he començat a caminar sense que ningú em demanés res i llavors he sentit unes veus que venien d'una sala i hòstia, Roure, que ja em coneixes. Que a mi el que em passa és que em perd l'ofici.

—Saps què farem, Serradell? —L'agent de la guàrdia urbana va recolzar la mà a la seva espatlla.— Ara mateix m'acompanyes al vestíbul on un company molt amable et convidarà a sortir al carrer, d'acord?

—Ja me'n vaig... ja me'n vaig, López... no cal que en facis un gra massa ara, tu, que jo només faig el que vaig aprendre a la universitat. Perseguir la notícia... perseguir la notícia.

La premsa sempre tocant allò que no sona. Va tibar la màniga de l'agent López amb un au va anem per feina i deixa'l anar que ja saps que està fet i deixat estar i van girar la cantonada per entrar a l'andana on els esperava el forense Blai Solé acompanyat de dos operaris del jutjat.

—Una altra vegada de guàrdia, Blai? —va mirar d'excusar-se—. T'hem vist arribar ja fa estona però et deus haver adonat com gairebé hem hagut d'empènyer els viatgers a dins d'una de les sales d'espera per poder procedir a col·locar les mampares, perquè no t'ho creuràs però han començat a treure mòbils amb la pretensió de fotografiar el cos desfet de la persona que ha estat atropellada. —Va mirar a dreta i esquerra.— Ja veig que la jutge t'ha tornat a engegar tot sol... es veu que és dona de despatx...

—Sí, noi —va dir, deixant anar un badall com una casa de pagès—: canvien les guàrdies cada vint-i-quatre hores però a mi em sembla que m'aixequen la camisa... dec fer cara de bon jan perquè fins i tot la jutge reconeix que qui treballa realment en una guàrdia som els forenses. —Va encongir les espatlles donant a entendre que ves què hi farem.

En Blai Solé estava esperant les preguntes típiques que acostumava a fer en Roure i que l'obligaven a recordar-li que el policia era ell, quan l'agent López es va torcar el nas per comentar en veu alta que, com que tu també tens ànima de detectiu, si havia tingut temps d'esbrinar què havia pogut passar perquè el maquinista no s'adonés que hi havia una persona enmig de la via.

—Ja hi som! —va fer emprenyat—: Tu, López, també et confons. Jo soc forense! Fo-ren-se. Els policies sou vosaltres i sí, sembla que crec que sé per què el conductor no va poder veure res de res i la resposta és ben senzilla. Perquè per molt que els de l'ambulància diguin que no han pogut fer res per salvar-li la vida, us puc ben assegurar que quan el tren ha entrat a l'estació, el maquinista ja era pell. —Es va girar en rodó.— I ara seguiu-me, que us vull ensenyar una cosa i... —Es va tornar a girar per mirar-se'ls.— I no em pregunteu quina n'és la causa perquè no us penso dir res més fins que no tingui redactat l'informe que abans hauré de lliurar a la senyora jutge... sí, aquesta que sembla que li hagin segellat el cul a la cadira del despatx.

Amb un discret “Si no em necessiteu per res més, me’n vaig a fora per mirar d’ordenar el trànsit de la plaça Berenguer IV, que amb l’ambulància, el vehicle de la funerària, els taxis, les vostres furgonetes i les nostres motos estem provocant un tap de ca l’ample”, en López es va acomiadar afegint que ja saps, Roure, truca’m si et cal alguna altra cosa de la guàrdia urbana.

—No es deu haver empenyat amb mi, aquest, ara... —va preguntar mig sorprès—: és que de vegades aquest López té la pell molt fina.

En Roure va deixar anar una mitja rialla continguda recordant el dia que ell i en López es van conèixer quan, justament, van coincidir en els exàmens per entrar al cos dels Mossos d’Esquadra. No havia canviat massa. Continuava amb aquella sinceritat franca del primer dia quan li va allargar la mà per dir-li, a manera de presentació, que soc de Calaf, on sempre fot un fred que pela. El pobre ni tan sols no va poder superar el primer exercici de la prova física. I no era pas perquè no hagués seguit els entrenaments però el sobrepès el va vèncer. Li agradava menjar. Endrapava com un lladre i no hi podia fer més. Quan veia menjar s’hi llençava com si no hi hagués demà. “És que no tinc voluntat”, li va haver d’admetre aquella vegada que el va enxampar devorant un croissant. El circuit d’agilitat va ser un autèntic desastre. Després que l’examinador va fer el senyal i el cronòmetre es va posar en marxa, la còrpora d’en López es va començar a moure a la velocitat supersònica d’una processó de tortugues. Suava com un poll i quan finalment va aconseguir arribar a la primera tanca, es va atabalar de tal manera que, oblidant totalment el següent pas del plint i les dues barres verticals, va passar de llarg la segona tanca, va fer una tombarella en el lloc equivocat per tot seguit agafar el sac de quinze quilograms destinat a les dones aspirants, recolzar-se’l a l’espatlla i, arrossegant els peus, recórrer els deu metres que el separaven del con. Quan el cronòmetre es va aturar, el seu amic López jeia tot llarg

damunt del matalàs de les tombarelles. Una vegada refet i per molt que els responsables de les proves van recomanar-li que ho deixés córrer, en López va reclamar una segona oportunitat.

“Estic en el meu dret de fer dos intents. El reglament així ho diu...” Però el segon intent va ser molt pitjor que el primer. Dramàtic. Va trepitjar la línia de sortida, va tombar obstacles i de poc hi va anar que no destrossés una tanca quan de cop i volta es va girar corrent en direcció contrària al circuit marcat. Tenia vocació, en López. Això sí que ho havia de reconèixer. Potser fins i tot més que ell. Per això quan tot just un any després va aprovar les oposicions al cos de la guàrdia urbana de la ciutat, estava tan eufòric que va estar mesos convidant-lo a dinar. I potser també per aquest motiu, per la seva vocació frustrada, en López no podia evitar posar cullerada en tots els casos policials que s’investigaven a Lleida. Ja es veia a venir que també en aquest hi posaria el nas però, com sempre, prendria paciència i escoltaria les seves opinions amb calma monacal.

Van passar per davant dels de la funerària, que en aquells moments ja tancaven el sudari amb el cadàver del conductor, per baixar tot seguit a les vies on les mampares policials ocultaven als ulls dels tafaners el cos desfet de la víctima de l’atropellament. L’escena era dantesca. El cos pràcticament desmembrat amb l’amputació de les extremitats tenia l’aparença d’una massa deforme de carn barrejada amb vísceres ensangonades esparracades per damunt del que semblava el cap decapitat d’un home.

—Ens fotrà una feinada de ca l’ample, aquest suïcida dels collons —agenollat al costat del cos, el forense Solé havia començat a fer fotografies amb el mòbil— i encara hem estat de sort que només n’és un perquè de vegades en els atropellaments múltiples on es troben amb més d’un cos, els de l’equip forense sembla que estiguem jugant al Tetris.

En Roure va apartar els ulls abans que les basques que li pujaven de la boca de l'estómac l'obliguessin a vomitar el tallat repugnant de la màquina de begudes de l'estació.

—Va —amb un gest amb la mà—, fuig d'aquí que encara fas més cara de cadàver que el cap aixafat que tinc aquí als peus.

—No, no, Blai —sense moure's del lloc on era—, estic bé, estic bé... de debò, el que passa és que en dejú —es va excusar per no dir-li, ja saps que mai no m'hi podré acostumar— no dona gaire bo contemplar tot aquest escampall de budells...

Poca sang, va pensar el forense Solé, aquests mossos de vegades sembla que tinguin la sang d'orxata. Va tornar a centrar-se en la feina. Després de fer les fotografies amb el mòbil, hauria de retolar totes les restes humanes, avaluant cada fragment per separat —perquè, veus, Roure, aquí es veu ben clar que la decapitació ha estat neta i que el fregament de les rodes ha marcat en aquest punt, tot just aquí, una línia fosca entre la pell esquinçada i la fractura oberta—. Quan va arribar la resta de l'equip forense, en Blai Solé, després d'indicar-los —ja sabeu... el protocol habitual... quan ho hagueu classificat, recolliu les mostres i ho embaleu tot per separat i cap dalt al Canyeret que ens hi posarem demà al matí sens falta després de realitzar l'autòpsia al conductor, d'acord?—, va acomiadar-se amb un ja et mantindré informat, que ara me'n vaig a veure la jutge que ja em deu estar esperant.

Quan va sortir al carrer, en Serradell seguia allà, palplantat amb el peu repenjat en una de les parets frontals de l'estació, a tocar de la porta principal d'entrada.

—Sembles un flamenc d'aquests del Delta de l'Ebre —el va renyar—: però que no veus com estàs deixant la paret amb la sola de la sabata?

—T'estava esperant —amb posat de setciències—. I ara que treus el tema dels flamencs... a veure si saps per què descansen sobre una sola pota? —En Roure se'l va mirar amb cara de deuemdonipaciència.— Doncs ara mateix t'ho dic...

per regular la temperatura del cos. Es veu que els biòlegs i els científics han descobert que si estan molta estona dins l'aigua amb les dues potes, en comptes d'una sola, perden molta més calor que la que els convé per a la seva salut, també redueix la presència de paràsits i altres bestioles en el cos dels flamencs i...

—Prou, Serradell, prou! —el va tallar en sec—, et pots fotre el peu on et càpiga i no perdis més el temps que no et diré res més que no sigui la nota oficial que hem lliurat als mitjans.

—Sí, sí, ja m'ha quedat prou clar —amb el posat de pregoner d'una festa major—. Els mossos no poden ser concloents encara. Ens trobem en la fase inicial de la investigació i no seria adequat especular sobre les causes —punt final—. Però, Roure, a la via hi ha el cos d'una persona que haurà quedat més trinxat que una secallona, i no n'heu fet ni una sola referència. Ara em diràs que cal esperar el resultat del forense però, home, comprendràs que algun extra li hauré de posar a la nota de premsa que ens heu passat, oi?

Era desesperant. Com a resposta, li va ensenyar el camí que havia de seguir fins a la redacció. Ja saps, tot recte i després gira a l'esquerra perquè avui no en trauràs res més, d'aquest caporal. En Roure va tornar a entrar al vestíbul on l'esperava el senyor Albanell d'ADIF amb posat impacient perquè jo, sap, aquí ja no hi faig res i com que jo ara mateix no tinc el cap per reunions, amb aquesta tragèdia que déu-n'hi-do, hauria de tornar a Barcelona.

—Faci, faci, Albanell —un copet amistós a l'espatlla—, que prou que ha fet quedant-se aquí fins ara. I no s'amoïni per res, que ja he parlat per telèfon amb el director de seguretat de l'empresa —es va aclarir la veu— i jo també aniré passant cap a comissaria a, ja sap, ara ens toca començar la investigació i tot plegat.

Les agulles de l'estació marcaven tres quarts i mig d'una quan va sortir a la plaça Berenguer per atendre els mitjans. Finalment s'havia estimat fer la roda de premsa tot sol i com

que ja s'havia enviat el comunicat per correu electrònic, després de llegir-lo i de contestar les quatre preguntes amb un simple haurem d'esperar per on va la investigació, va pujar al cotxe policial per tornar a comissaria. Mentre conduïa va recordar la fredor de les paraules del director de seguretat d'ADIF quan es va referir a la víctima de l'atropellament com un altre desgraciat que es llença a les vies del tren perquè no sap què fer amb la seva puta vida, per a tot seguit lloar les excel·lències de la seva empresa, passant de puntetes per la desgraciada mort del conductor, que, com vostè ja deu saber, disposa de les millors xarxes ferroviàries no només d'Europa sinó de tot el món.

© Marta Alòs López, 2025

© d'aquesta edició: Pagès Editors, S.L., 2025

Sant Salvador, 8 - 25005 Lleida

www.pageseditors.cat

editorial@pageseditors.cat

Primera edició: gener de 2025

ISBN: 978-84-1303-601-4

DL: L 12-2025

Imprès a Arts Gràfiques Bobalà, S.L.

www.bobala.cat

«Imprès a **lleida**»

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat de l'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, <www.cedro.org>) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals de fragments d'aquesta obra.